

תפ"ח 51088/01/15 - מדינת ישראל נגד מחמד מסעד

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 51088-01-15

בפני: כב' הנשיאה ר' יפה - כ"ץ, אב"ד
כ' ס. הנשיאה השופט י' צלקובניק
כ' השופט א' ואגו
בעניין: מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד א' ברנר-
אברהם

המאשימה

נגד

מחמד מסעד ע"י ב"כ עו"ד י' זילברברג

הנאשם

גזר דין

השופט י' צלקובניק:

ההרשעה

הנאשם, תושב ערערה, הורשע, לאחר ניהול הוכחות, בעבירה של ניסיון לרצח, לפי סעיף 305(1) לחוק העונשין, תשל"ז-1977.

על פי העובדות שנקבעו בהכרעת הדין, ביום 6.1.2015, בצהרי היום, במשרד בתוך בניין המועצה המקומית ערערה בנגב, ירה הנאשם במכוון, ממרחק קצר, באמצעות אקדחו (מסוג טאורוס, קוטר 9 מ"מ), שהוחזק ברישיון, לעבר ראשו של תומר מ', מנהל מחלקת הגבייה במועצה (מטעם חברת "מלגם"); תומר התמוטט מיד לאחר הירי על הרצפה במשרד, במצב של איבוד הכרה כשדם רב זב מראשו.

עקב הירי, חדר קליע האקדח לאזור הלסת הימנית, ליד העין, ויצא מהרקה השמאלית, כשבדרכו פגע בעצמות הפנים, בשתי העיניים, ובכלי דם ראשיים של המוח, ריסק חלק מעצמות הגולגולת, וגרם לדימומים מוחיים רבים.

תומר הובהל לבית החולים "סורוקה", שם בוצע בו ניתוח חירום, במהלכו הוצא חלק מעצמות הגולגולת, על מנת להקל על הלחץ התוך גולגולתי. תומר נזקק לניתוחים נוספים ואושפז בבתי חולים. לתומר נגרמו פגיעות קשות בשתי העיניים המוגדרות כעיוורון דו צדדי מלא, שברים בעצמות הגולגולת, כולל בארובות העיניים, ומפרצת בכלי דם במוח.

המעשה הקשה בוצע על רקע מורת רוחו של הנאשם מפעולת גביה שבוצעה כשעתיים קודם לירי, על ידי אנשי גביה מטעמו של הנפגע, שתפסו מטלטלין בבית בו מתגוררות גרושתו ובנותיו של הנאשם בערערה, על רקע דרישת חוב למועצה, כמפורט בהכרעת הדין. הנאשם טען, כי העיקול בוצע בטעות בביתה של גרושתו, וכי הוא עצמו שילם באותו בוקר את מקצת חובו למועצה, והגיע להסדר תשלומים על שאר החוב, ופניותיו לאנשי הגביה, ואף לתומר עצמו בשעות שקדמו לירי, בניסיון להשיב לרשותו את המיטלטלין שעוקלו, נתקלו בסירוב, ואף במידה של זלזול. בדקות שלפני הירי, נעשה ניסיון של הנאשם להסדיר את העניין במשרדו של גזבר המועצה, בנוכחות תומר וסגן ראש המועצה, ואולם לטענת הנאשם, תומר לא שעה לפניותיו ועזב את החדר, וכי הגזבר וסגן ראש המועצה לעגו לו, טענה המוכחשת על ידי שני עדים אלה.

הנאשם יצא בעקבות תומר מחדר הגזבר, מרחק של מספר צעדים, עד למשרד סמוך; הוא שלף את אקדחו וביצע את הירי לעבר ראשו של תומר מטווח קצר, בנוכחותן של מספר מעובדות המועצה, שאחת מהן העידה כי עובר לירי שמעה כי הנאשם אמר לתומר: "מי אתה שתגיד לי מה לשלם".

לאחר הירי, וכאשר עמד על תוצאות הירי, והבחין בתומר השרוע על הקרקע, חזר הנאשם לעבר משרד הגזבר כשהוא מחזיק את האקדח בידו, ולאחר התערבותו של סגן ראש המועצה, שמת הנאשם את האקדח מידו, וזה נמצא מושלך, עם המחסנית, על הרצפה מאחורי שולחנו של הגזבר. סגן ראש המועצה הוביל את הנאשם למשרד סמוך, ולמקום הוזעקה משטרה. הנאשם נעצר ללא כל התנגדות.

הנאשם לא כפר בעת ניהול ההוכחות, בכך שביצע את הירי באקדחו, שהביא לפגיעה בתומר; עם זאת, טען - גרסתו לא זכתה לאמון - כי כיוון את האקדח בעת הירי לעבר קיר במשרד, לצורך "הרתעה" במצב של אובדן עשתונות, ולא התכוון לפגוע כלל בתומר. ההגנה טענה בנוסף, כי הקליע שנורה לעבר הקיר, חזר כנתז, לעבר ראשו של תומר, ואולם תזה זאת, שהתבססה על ממצא של פגיעת קליע בקיר הנגדי במשרד, ועל חוות דעתו של המומחה, פרופ' היס, לא התקבלה על ידינו, ונקבע כי הפגיעה בראשו של תומר קדמה לפגיעת הקליע בקיר.

תסקיר נפגע עבירה, תיעוד רפואי ועדויות בני משפחה

מתסקיר "נפגע עבירה" מיום 9.3.2017, עולה כי תומר, בן 41, נשוי ואב לשלושה בנים בגילאי 11, 8, ו-3, היה, קודם לפציעתו, אדם אופטימי ומלא שמחת חיים, איש משפחה למופת; "לצד הזוגיות שטיפח, הבנים היו בראש מעייניו";

הפציעה האנושה בראשו, הותירה את תומר "...מוגבל, נכה, תלוי באופן קיומי בסביבתו, בטיפול ובצרכים הכי בסיסיים...ת' אינו רואה, אינו מדבר...מרותק למיטה או לכיסא גלגלים, וההתרשמות שגם התקשורת שלו עם הסביבה מוגבלת ביותר". ההתמודדות עם הפגיעה היא "הישרדותית, יומיומית, של אשפוזים רבים והתמודדויות אין סופיות עם מצוקותיו הרפואיות של ת' והחרדה לחייו".

המפגש עם תומר ואשתו, לצורך הכנת התסקיר, נקטע במהלכו בשל אירוע רפואי קשה שעבר תומר, בעקבותיו הובהל לבית חולים - מדובר ב"מצב בו אין אנו נזקקים למילים, כשניתן לחוש את אימת המוות בחדר בכל עוצמותיו, עם תחושת זמן שאוזל, העומד כל העת בחלל החדר".

התסקיר עומד על הקשיים העצומים עימם מתמודדת המשפחה:

עמוד 2

במישור הבריאותי - גופני קיימת "ההתמודדות הכרונית של (תומר) עם התופעות השונות שנובעות מהפגיעה בו ועם איום המוות"; אשתו של תומר, "שיתפה במחיר שגובה החרדה והדריכות ובעייפות שלה" "אין רגע דל משום כיוון, אני חיה את הרגע...אין חלומות ואין תקווה". היא תיארה "שאיבדה את האחיזה בקרקע", וחווה "קיפאון...של חיים שנעצרו בזמן", "העומס הרגשי והקושי לקיים את חיי היומיום"; "הפיצול בין החיים לפני הפגיעה ולאלה שאחריה", ש"הינו סימפטום של טראומה, ומהווה נזק משמעותי בחיי המשפחה";

הנזק במעגל המשפחתי- הילדים, שאביהם "נעלם" מחייהם ואיתו האם, בפתאומיות", "הפגיעה בתפקוד המשפחתי, באווירה, ו"בכניסה" של תוכן חדש וטראגי לחייהם...הם חיים ומתפתחים...בצל הכאב, שאלות וחרדות רבות...". האם סיפרה על שינויים משמעותיים שמזהה בהתנהגות הילדים, שלא נפרטם בשל צנעת הפרט, ועל הגעגוע לאביהם. שירות מבחן מתייחס לנזקים הצפויים לילדים, שאף בהם לא נרחיב, והדברים מפורטים בתסקיר.

עוד צוין, הקושי של אמו של תומר להתמודד עם הפגיעה, כאבה וייסוריה; ההירתמות של כל בני המשפחה לסייע, לשמור על תומר ועל הילדים; הפגיעה במצבם הכלכלי, התלות הכלכלית ההולכת וגוברת באחרים, הארגון הפיסי של הבית שיתאים לצרכיו של תומר; והחיים החברתיים שהלכו והצטמצמו.

צוין, כי בני המשפחה נקלעו "למצב קיומי מורכב, מבלבל ומטלטל", ומצויים בסיט ובכאב בלתי נגמרים, "זו הטרגדיה של ת' והטרגדיה של המשפחה כולה". "מדובר בהתמודדות שהפכה לחלק המרכזי בזהות ובתפקוד של כל אחד מבני המשפחה, ושל המשפחה כמערכת".

שירות המבחן ממליץ, כי "בשל עומק הפגיעות והערכתנו את ההתמודדויות והדרך השיקומית הארוכה העומדות בפניו", "יילקחו בחשבון התוצאות ההרסניות של הפגיעה על חייו ועל חיי משפחתו" של תומר, ויוטל על הנאשם פיצוי כספי משמעותי.

אחיו ואחותו של תומר, רמי ורותי - המשפחה מונה שמונה אחים ואחיות - העידו בפנינו בכאב לב גדול, והשמיעו את זעקת כל בני המשפחה על האסון הגדול שנפל על תומר, על אשתו, ילדיו, אמו, ועל המשפחה כולה: "אנחנו מתמודדים כל יום עם סיוט חדש...סיוט לילדים, סיוט למשפחה עצמה, סיוט לאמא. בן אדם שהיה פעיל, זרוק במיטה, לא רואה, לא מדבר, לא הולך. הוא השבית לו את החיים..." (עדויות של רמי, ע' 493 לפר'). רותי העידה, כי תומר הפך לאדם ה"נתון לחסדיו של עובד זר...אין לנו שקט. לא יום ולא לילה. אנחנו מפחדים, אולי הוא יתפרסם לנו בלילה. אין לנו שקט. אין לנו חיים. אנחנו שנתיים נמצאים בין בבתי חולים, בית לוינסטין, יום ולילה אנחנו ישנים שם על הרצפה, ליד תומר כדי שאולי הוא יצטרך אותנו..." (עדויות של רותי, ע' 496 לפר').

הוצגו בפנינו מסמכים רפואיים באשר למצבו תומר (מ"בית לוינסטין" מרכז לשיקום, מ"עלה נגב נחלת ערן כפר שיקומי לאוכלוסיות מיוחדות" וסיכום שחרור רפואי מבית חולים "סורוקה"). יצוין כי מהתיעוד מ"עלה נגב", מיום 22.11.2016, עולה, כי בעקבות הפגיעה המוחית הקשה שנגרמה עקב הירי, סובל תומר מ"ליקויים קוגניטיביים, שפתיים, ומוטוריים קשים, וקושי רב בתפקוד". הוא נזקק לטיפולים שיקומיים בתדירות של 3 פעמים בשבוע, וזאת לצורך השגת מטרות בסיסיות כמו ישיבה בכסא למשך 10 דקות, ללא תמיכה חיצונית, מעבר למיטה ממצב עמידה, וכיו"ב.

אשתו של תומר, י', אשה צעירה בת 32 שנים, פנתה בכתב לבית המשפט, בשם ילדיה ובני המשפחה כדי "להשמיע את

קולו של תומר בבית המשפט, קול שמאותו יום נדם, שכן תומר לא יכול לדבר, ו"מאור עיניו נלקח ממנו", זאת, בעת שבאים לגזור עונשו של מי "שבמעשיו גזר עלי ועל בני ביתי לחיות חיי גיהנום". במכתבה מגוללת אשתו של תומר, כיצד הפך תומר, איש משפחה מסור ואוהב חיים "שעשה כל שביכולתו על מנת שביתנו יהיה המקום הטוב ביותר עבורי ועבור ילדיי", למי שחייו תלויים מנגד, העובר טיפולים וניתוחים מסובכים מצילי חיים, ש"גופו משותק חסר אונים", וילדיו רכי השנים, חווים מקרוב את ההשלכות הקשות של מצבו הגופני והקוגניטיבי, על חיי היום יום של בני המשפחה, הנעה בין תקווה ליאוש.

בנוסף, הוצגו תמונות של תומר, לפני הפגיעה ולאחריה.

באשר לנאשם; הנאשם יליד שנת 1957, בעל משפחה. בטיעוניו- וכך אף עלה בדיוני ההוכחות- ציין הסניגור כי הנאשם סובל ממחלות שונות: "יש לו בעיות בלב, יש לו לחץ דם גבוה. בשנת 2003 עבר אירוע מוחי". לא הוצג תיעוד רפואי חרף כך שנאמר על ידי ב"כ הנאשם כי יומצא לתיק בית המשפט (ע' 504 לפר'). עוד יש לציין, כי לנאשם 3 הרשעות קודמות: עבירה של הפרעה לעובד ציבור (2013), בגינה נדון לעונש מאסר מותנה וקנס; עבירת מס (2003) בגינה ריצה מאסר בן 3 חדשים; עבירות צייד ללא רישיון ואיסור צייד חיות בר מוגנת (2004) בגין הוטלו קנס והתחייבות.

טיעוני הצדדים

ב"כ המאשימה עמדה בטיעוניה לעונש, על נסיבותיו החמורות של המעשה ותוצאותיו הקשות. נטען, כי הנאשם פעל מתוך "...ערך גשמי...בשל עיקול שהיה על חפצים...בבית שלטענתו זה אפילו לא הבית שלו"; "באמת בשל כלום, הסתמיות, חוסר הערך, החוסר משמעות של המעשה הזה אל מול התוצאות הבלתי נתפסות בכלל..."; "בשל כך היה נכון הנאשם לירות בתומר, ממרחק של מטר וחצי - שניים, כדור שכוון לראשו ופגע בו פגיעה אנושה. האירוע גרם להרס המשפחה, כפי שעלה מהתסקיר ומעדויות בני המשפחה. מעשיו של הנאשם הותירו את הקרבן "בן אדם חי מבלי יכולת תפקודית אפילו לא מינימאלית. ת' נדרש לסיוע בכל רגע מחיו...הוא ניזון באמצעות זונדה, הוא לא יכול לאכול, הוא לא רואה, הוא שומע קצת, התגובות שלו הן תגובות מאוד מאוד בסיסיות. אין לו שום יכולת לתקשר והוא נמצא היום בבית עם שלושה ילדים שצריכים...לחיות עם אבא שהיה הולך איתם לים, עם אבא שהיה מרכז חייהם, עם אבא שהשקיע בהם והיום הם חסרי אונים כמו כל המשפחה".

צוין, כי הנאשם לא הודה, לא לקח אחריות על מעשיו ולא הביע שום צער, דבר שהקשה מאוד על המשפחה. לנאשם יש הרשעה קודמת בעבירה של תקיפת עובד ציבור, המעידה על "מגמתיות של חוסר כיבוד אנשים שעושים את עבודתם".

נטען בנוסף, כי יש ליתן ביטוי ממשי לשיקול של הרתעת הרבים, לצורך העברת "מסר ברור, שמי...שנושא נשק ברישיון ועושה בו שימוש...העונש שיקבל הוא עונש המקסימום". עוד ביקשה ב"כ המאשימה, לא ליתן ביטוי כלשהו, בדרך של הקלה עם הנאשם, לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה.

ב"כ המאשימה ציינה בטיעונה כי לא ניתן בידה להציג ענישה שנפסקה במקרים אחרים, התואמת את נסיבות העבירה שבפנינו, נוכח התוצאה הכל כך קשה שנגרמה לקורבן הירי. הוצגו מקרים בהם הוטלו עונשים של 15 שנות מאסר, הגם שעל פי עמדתה של המאשימה, מדובר במקרים קלים יותר מזה שבפנינו (ע"פ 8944/14 עמאר סואעד נ' מדינת

ישראל, ניתן ביום 8.1.2017; תפ"ח 1138/07 מדינת ישראל נ' עטיה אלעביד, ניתן ביום 6.1.2010; ע"פ 99/1382 מדינת ישראל נ' דוד בלחניס, ניתן ביום 1.11.1999).

בנסיבות אלה, עותרת ב"כ המאשימה להטלת העונש המירבי הניתן, של 20 שנות מאסר, וכן מאסר מותנה ופיצוי משמעותי.

ב"כ הנאשם טען כי הנאשם הביע צער עמוק על המעשה; הוא לא התכוון לבצע את העבירה, ולא פילל לתוצאה הקשה - "מבחינתו זה טרגדיה"; מדובר "בהחלטה מוטעית של שבריר של שנייה", ללא תכנון. לאחר הירי, המתין הנאשם בחדר להגעת המשטרה. הנאשם הודה מיד בכך שהחזיק באקדח וירה. בחקירה שיתף פעולה עם המשטרה. הנאשם מחזיק בנשק, ברישיון, במשך 36 שנים, ואין מדובר באדם מסוכן. הנאשם הגיע באותו יום למועצה כדי לבצע הסדר תשלומים, וחש כי "מטררים" אותו, ותומר הערים עליו קשיים; עקב כך, היה נתון במצב נפשי קשה וחש לחץ וחוסר אונים, נוכח העיקול שבוצע. עוד צוין, כי גם בעבר הוצא על ידי המועצה צו עיקול, ולבסוף התברר כי מדובר בטעות.

ההגנה מבקשת להקל עם הנאשם, נוכח נסיבותיו האישיות, ובכללן גילו המתקדם, היותו אב ל-13 ילדים, בעל עבר תקין יחסית, ובשל מצבו הבריאותי. הסניגור ציין בנוסף כי במהלך מעצרו וחקירתו, הנאשם אושפז מספר פעמים ואף עבר צנתור לב.

ב"כ הנאשם הפנה לשורה של פסקי דין שבהם הוטלו על נאשמים, במקרים השונים, עונשי מאסר מתונים יחסית, תוך שקלול נסיבות המעשה, החמורות יותר מהמקרה דנא, מול תוצאות הפגיעה, הקלות יותר, יחסית, באותם מקרים (תפ"ח 1581-12-14 מדינת ישראל נ' מחמד אלפיניש (ניתן ביום 17.5.2016); ע"פ 4372/13 אגנהו סיסאי נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 6.8.2014); ע"פ 1844/12 מוחמד עואדה נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 30.4.2013), תפ"ח (נצ') 112-09 מדינת ישראל נ' דוד בוניפד (ניתן ביום 30.6.2010); תפ"ח 2985-05-10 מדינת ישראל נ' גאזי כנען (ניתן ביום 31.10.2011));

בנסיבות אלה סבור ב"כ הנאשם, כי ניתן להסתפק ברמת ענישה של 7-8 שנות מאסר.

הנאשם, בדברו האחרון, הביע צער, ואמר כי הוא "לא רוצח. אני מעולם לא הרגתי אף אחד, אני לא רציתי להרוג אף אחד. אני אישית לא עברתי".

דין

עת באים לגזור את עונשו של נאשם, יש לבחון ראשית, מהו מתחם הענישה הראוי, על פי המתווה הקבוע בסעיף 40ג(א) לחוק העונשין, ולשם כך יש להתחשב "בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה כאמור בסעיף 40ט".

עבירת הניסיון לרצח, בה הורשע הנאשם -

עמוד 5

"היא מהחמורות שבספר החוקים, כאשר הערך המוגן בה הינו הערך העליון של קדושת חיי אדם, וגלומים בה היסוד הנפשי של כוונת קטילה והפוטנציאל לקיפוח חייו של אדם, אשר ממחישים היטב את חומרתה (ע"פ 4372/13 סיסאי נ' מדינת ישראל, פסקה 18 (6.8.2014) (להלן: עניין סיסאי); ע"פ 5797/11 צסן נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (5.8.2012)). לא בכדי קבוע בצידה של עבירת הניסיון לרצח עונש של 20 שנות מאסר. לפיכך, נקבע לא אחת כי מדיניות הענישה בעבירת הניסיון לרצח מחייבת גישה מחמירה, באופן ההולם את חומרת הפגיעה בזולת ואת מעמדו של הערך המוגן, וכי בעבירות אלה נתונה הבכורה לשיקולים של גמול והרתעה (ראו: עניין סיסאי, פסקה 18; ע"פ 5581/11 אדרה נ' מדינת ישראל (31.1.2013)).

(ע"פ 3030/15 אחמד מוגרבי נ. מדינת ישראל, 19.4.2016, פסקה 35).

יצוין, כי בעניין סיסאי שהוזכר לעיל, נקבע כי שיקולי גמול והרתעה המקבלים את משקל הבכורה, "מחייבים להשית על מי שהורשע בניסיון לרצח עונש מאסר לתקופה ממושכת הנמדדת לשנים ארוכות (ראו והשוו: ע"פ 1382/99 מדינת ישראל נ' בלחניס (1.11.1999); ע"פ 413/10 פלוני נ' מדינת ישראל (23.3.2011); ע"פ 5581/11 אדרה נ' מדינת ישראל (31.1.2013))."

(פסקה 18 לפסק הדין).

בענייננו קיים גם היבט חומרה נפרד, הגם שמשני בחשיבותו, לפגיעה שפגע הנאשם במי שייצג את הרשות המקומית בתפקיד של אכיפת הגבייה, ומשכך, נפגע גם הערך המוגן של תקינות תפקודה של מערכת השלטון המקומי, באמצעות שליחיה, והפגיעה הנלווית לכך בצרכי הציבור.

מטבע הדברים שרמת הענישה במקרים בהם נדונו מעשי ניסיון לרצח, אינה אחידה, והיא נגזרת ממרכיבים שונים, ובהם הסיבות למעשה, התכנון, דרך הביצוע, הפגיעה שנגרמה, ונסיבות אחרות המפורטות בסעיף 40ט (א) לחוק העונשין.

כך מצינו, כי בגין מעשה אכזרי של ניסיון לרצח, בו הודה הנאשם, שבו נעץ הנאשם סכין בגרונו ובבטנה של בחורה, ללא מניע נראה לעין, והסב לה פגיעה קשה מאד, הוטלו 18 שנות מאסר (ע"פ 917/04, מוסקוביץ נ. מדינת ישראל, 6.1.2005); במקרה אחר, בו הוטלו 15 שנות מאסר וחצי, בגין דקירות באמצעות סכין מטבח שפצעו קשה את המתלוננת, קרבן העבירה, על רקע אי היענות לחיזוריו של הנאשם, קבע בית המשפט העליון כי "אף שהעונש הוא מן החמורים אין הוא חורג באופן קיצוני ממדיניות הענישה הנוהגת במקרים דומים", וזאת נוכח "אופיים האכזרי והקשה" של המעשים, והפגיעות הקשות שנגרמו למתלוננת, כמו גם אי נטילת אחריות על ידי המערער (ע"פ 8944/14 עמאר סואעד נ. מדינת ישראל, 8.1.2017); במקרה אחר, בו שוסף גרונו של אדם על ידי מספר נאשמים, ונגרמו לו חבלות קשות ונזקים לטווח ארוך, נגזרו 15 שנות מאסר (תפ"ח (י-ם) 50407-05-13 מדינת ישראל נ. מחמד מוהולוס ואח', 2.3.2015); במקרה נוסף בו הוצת קורבן העבירה, עורך דין, על ידי לקוחו, המערער, ונגרמו לו כוויות בחלק גופו העליון ובפניו בשיעור של 30% הוחמר העונש והועמד על 15 שנות מאסר בפועל, תוך שצוין כי היה מקום לגזור את העונש המירבי, אולם עונש זה לא הוטל, משאין דרכה של ערכאת ערעור במיצוי הדין (ע"פ 1382/92 דוד בלחניס נ. מדינת ישראל, 1.11.1999).

במקרים אחרים הוטלו עונשים קלים יותר; כך, ב- ע"פ 6468/13 **חיים צרפתי נ. מדינת ישראל** (3.5.2015), בו הופחת עונשו של המערער בשנה אחת, והועמד על 11 שנות מאסר בפועל, "לפנים משורת הדין", תוך התחשבות ב"גילו המתקדם" ומצבו הרפואי. באותו מקרה ירה המערער בשכנו באמצעות אקדח, והסב לו פציעות קשות, בעקבות סכסוך על רקע עבודות שיפוץ שבוצעו בדירתו של קרבן הירי. בנוסף, קדמו לירי איומי רצח במספר הזדמנויות.

באשר לפסקי דין שהוצגו על ידי ההגנה;

בעניין סיסאי, הוגש ערעור מטעם הנאשם על עונש מאסר בן 11 שנים, שהוטל עליו בגין ירי של 15 כדורים באמצעות אקדחו, שהסבו למתלונן פציעה קשה מאד. הערעור נדחה תוך ציון כי אין בעונש "כל חומרה מיוחדת, ובודאי שאין מדובר בסטיה מהותית מרמת הענישה המקובלת בעבירות דומות". עוד צוין, כי המערער באותו מקרה, קיבל אחריות והביע חרטה, וקיימים שיקולי שיקום להם ניתן משקל; בעניין עאודה, הופחת עונשו של המערער והועמד על 11 שנות מאסר במקום 13 שנות מאסר, בגין דקירתה של אישה, על רקע לאומני, תוך שצוין כי "נראה כי הענישה סוטה לחומרה מרף הענישה המקובל". בעניין בוניפד, הוטלו על הנאשם 10 שנות מאסר, בגין דקירת המתלונן, שהסבה חתכים בצווארו, בלחיו, בתוככי פיו, ובכף ידו. בעניין גאזי כנען, הוטלו על הנאשם 13 שנות מאסר בגין ירי של מספר יריות לעבר שוטרים, על רקע לאומני, שגרמו לפציעה בכף ידו של השוטר. הנאשם באותו מקרה, הורשע גם בעבירות נלוות.

בעניין אלפיניש הוטלו על המערער 8 שנות מאסר, במסגרת הסדר טיעון, ואולם הנאשם שם, הורשע בעבירות קלות יותר, של חבלה בכוונה מחמירה ופציעה בנסיבות מחמירות, ואף צוינו קשיים ראיתיים שעמדו ביסוד ההסדר לעונש.

מן הכלל אל הפרט.

לירי שביצע הנאשם לא קדמו תכנון או הכנה ארוכים, ומחמת הספק, לא ראינו מקום לקביעה כי ברגע הגעתו למשרדי המועצה, כשהוא מצויד באקדח, כבר התגבשה אצל הנאשם ההחלטה לבצע ירי קטלני בנשק. נקבע, כי החלטה זו התגבשה אצל הנאשם לאחר שחמתו בערה בו עקב כך שבקשתו להשבת מטלטליו הושבה ריקם, פעם נוספת, בדיון הקצר שהתקיים במשרד הגזבר, ולנוכח עזיבת תומר את משרד הגזבר. נדגיש, כי טענת הנאשם באשר לאפליה או קיפוח עקב עיקול המיטלטלין - ככל שהאמין בכך סובייקטיבית - אינה יכולה לשמש כנסיבה שיש להתחשב בה בקביעת מתחם העונש, וחרף תחושותיו הקשות, לא היה הנאשם במצב של אובדן שליטה, ויכול היה להימנע מביצוע הירי. לטענתו של הנאשם, שעדותו עשתה רושם בלתי מהימן, בדבר התייחסותו המזלזלת של תומר כלפיו, לא קיימת כל תמיכה בראיות שהוצגו, מעבר לכך שתומר עמד על צרכי העיקול נוכח היווצרות חוב, ואף הובטח לנאשם על ידי סגן ראש המועצה, שהעניין ייבחן מחדש למחרת היום. הסיבה שהניעה את הנאשם לבצע את הירי, קשורה ככל הנראה במבנה אישיותו, ותחושה של פגיעה אישית. מדובר בירי, ללא תכלית, ללא סיבה שניתן להבינה, אף בדוחק, ויש בנסיבות אלה כדי להוות שיקול להחמרה בקביעת מתחם הענישה.

גם בעובדה שהנאשם ביצע ירי של כדור אחד בלבד לעבר תומר, אין כדי להקהות מחומרת המעשה; הירי כוון לעבר ראשו של תומר, ובוצע מטווח קצר מאד על ידי הנאשם המיומן בהפעלת אקדח, באופן שלא ניתן היה בידי תומר, שלא יכול היה לצפות את הנעשה, קודם לירי, להימנע מפגיעה. הנאשם אף עמד מיד לאחר הירי על התוצאה הרת האסון שגרם, באמצעות אותו כדור בודד שירה לעבר קורבנו, וירי נוסף לא היה "נדרש" כלל, מבחינת הנאשם, נוכח מצבו של תומר, שהיה שרוע על הרצפה פצוע אנושות, לנגד עיני הנאשם.

עמוד 7

בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה יש לשקול את האסון שהמיט הנאשם על תומר ומשפחתו.

חזרנו ועיינו באותם מקרים שהובאו לפתחנו, במסגרת פסקי הדין השונים, בהם בוצעו ניסיונות לקטילת אדם, באמצעים שונים ומשונים, שהסבו פציעות קשות וסבל רב לקרבנות העבירות.

אף לא אחד מאותם מקרים, לא הגיע לדרגת חומרת הפציעה והשלכותיה, כמו במקרה שבפנינו. די בתיעוד הרפואי ובדבריהם של בני המשפחה כדי לעמוד על הנזק הנורא שגרם הנאשם באותו ירי "בודד", עת דן את קרבנו, לחיים - לא חיים. תמונתו של תומר, לפני הירי ובעקבות פציעתו, ממחישות כאלף עדים את מה שמתארות המילים, ואין גבול לצער. הנאשם גזר גם על בני משפחתו של תומר, שנים ארוכות של אומללות, דאגה וייסורי נפש, כמעט ללא תקווה. באותו כדור שנורה על ידו, הסיט הנאשם משפחה שלמה ממסלול חייה.

סופו של דבר, לאחר שקילת נסיבות העבירה ומדיניות הענישה, קובעים אנו כי מתחם העונש יעמוד על 15 שנות מאסר בפועל עד 19 שנות מאסר בפועל.

הנאשם הביע צער על המעשה, אולם בשום שלב, נוכח הגנתו, לא קיבל אחריות על ביצועו; לאורך חקירתו הרבה לעסוק ב"עוול" שנגרם לו עקב העיקול, בלא לגלות אמפטיה אמיתית למצבו של קורבנו. הנאשם אינו צעיר, ויש להביא בשיעור העונש שיוטל את גילו ומצבו הבריאותי. ברי, כי למאסרו קיימות השלכות גם על מקורביו.

סופו של דבר שמטילים אנו על הנאשם עונשים אלה:

18 שנות מאסר לריצוי בפועל. המאסר יימנה מיום המעצר.

18 חדשי מאסר מותנים לשלוש שנים, מתום המאסר, שהנאשם לא יעבור עבירת אלימות שהינה עבירת פשע.

הנאשם ישלם פיצוי בסך של 258,000 ₪ לתומר, שהינו נפגע העבירה הישיר.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, י' ניסן תשע"ז, 06 אפריל 2017, במעמד הצדדים.

יורם צלקובניק, שופט
ס. נשיאה

אריאל ואגו, שופט

ר. יפה-כ"ץ, נשיאה
אב"ד

